

Становище

**на дисертационния труд на доцент д-р Калоян Димитров Симеонов,
на тема**

СЪЗДАВАНЕ НА БАНКОВ СЪЮЗ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

за присъждане на научна степен

“Доктор на политическите науки”

3.3. Политически науки (Европеистика - Икономически изследвания на ЕС)

от проф. Ингрид Шикова, доктор по икономика

Софийски университет “Св. Климент Охридски”, Катедра Европеистика

Настоящото становище е съобразено с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, на Правилника за неговото приложение и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

1. Процедурни въпроси

Кандидатът за научна степен „доктор на науките“ доц. д-р Калоян Симеонов отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, на Правилника за неговото приложение и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. Спазени са процедурните изисквания и няма констатирани нарушения. Представеният труд е обсъден на разширен катедрен съвет, който взе единодушно решение за насочване към публична защита на дисертационния труд на доц. д-р Калоян Симеонов „Създаване на банков съюз в Европейския съюз“.

2. Оценка на дисертационния труд

2.1. Актуалност на темата

Едва ли може да има по-актуална тема и по-сложни въпроси, на които се търсят отговори през последните няколко години в европейски, а и в световен мащаб. Кризата и последствията от нея ще бъдат изследвани и анализирани години напред, но това, което прави труда на Калоян Симеонов особено ценен е, че той се появява, когато кризата на практика все още не е приключила, когато все още се търсят най-подходящите решения и когато е добре да се проучи внимателно, какви биха били

последствията от тези решения в бъдеще. Елемент от тези решения е и създаването на банковия съюз.

Конкретното изследване на банковия съюз, на предпоставките за създаването му, на отделните елементи, които го формират е много важно, тъй като той беше сътворен и договорен до голяма степен под натиска на кризата, чиято острота изискваше бързи действия и следователно лишаване от подробни проучвания. Това от своя страна доведе до вземането на политически решения без наличието на задълбочени предварителни анализи и оценки. Впрочем авторът много ясно е обосновал не само актуалността на проблема, но и слабото му изучаване и до този момент, което е предизвикало неговия изследователски интерес. Високо оценявам и свързането на тази европейска тема с нейната актуалност и значимост за България – въпросът за присъединяването на България към банковия съюз, особено актуален след фалита на КТБ, се нуждае от сериозни и компетентни анализи. В това отношение приносът на представената дисертация е безспорен.

2.2. Данни за дисертацията

Представеният дисертационен труд с обем от 639 печатни страници. Състои се от увод 7 глави, заключение и библиография, съдържаща 350 източника. Авторът има 22 научни публикации по темата на дисертацията (7 на английски език). Текстът на автореферата отразява напълно съдържанието и съответства на тезите, развити в дисертацията.

Дисертационният труд си поставя две основни цели: да изследва създаването на банковия съюз в ЕС като нов модел на интеграция във финансовия сектор в ЕС и предимно в еврозоната и да проучи дали за държавите извън еврозоната, каквато е България, би било полезно да се присъединят към банковия съюз преди да са влезли в еврозоната. Създаването на банковия съюз поражда многобройни въпроси, които авторът идентифицира и търси възможните им отговори.

С това становище нямам за цел да предам подробно съдържанието на дисертационния труд, с което всеки заинтересован би могъл да се запознае както в цялост, така и посредством отличното му синтезиране в автореферата, а по-скоро да посоча моята оценка за него и приносите, които са достойни за присъждане на научната степен „доктор на науките“.

Съгласно чл.76 (1) от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски” дисертационният труд за придобиване на научна степен „доктор на науките” е научно

съчинение с теоретични обобщения и решения на големи научни или научно приложни проблеми, които съответстват на съвременните постижения и представляват значителен и оригинален принос в науката. Разглеждам присъждането на научната степен „доктор на науките“ не само като оценка за конкретните качества на представения дисертационен труд, а по-комплексно като признание за способността на кандидата да намира нови и важни теми и области в сложните и много динамични обществени процеси, да ги изследва, анализира, да прави значими изводи не само за теорията, но и за практиката или казано накратко за цялостното творчество и постиженията на кандидата.

В този смисъл, доц. Калоян Симеонов, макар и сравнително млад изследовател и преподавател, несъмнено отговаря на това виждане за научна зрялост и способност за анализиране и обобщаване на големи и важни научни и научно приложни проблеми. Бих искала да обърна внимание и на факта, че освен научна зрялост, Калоян Симеонов притежава и изследователска смелост. Изборът на важни, неразработени, неизследвани и изключително спорни теми в сферата на европейската интеграция наистина потвърждава смелостта на автора да „разоре“ в дълбочина една трудна територия. Още веднъж ще подчертая, че тази нова и сложна тематика все още не беше намерила своето задълбочено изследване преди труда на доц. Симеонов. И което е още по-важно – той се е справил успешно с тази творческа задача и е създал един стойностен труд, който между впрочем не е изненада след монографията му, посветена на регулирането на финансовите пазари в Европейския съюз, както и имайки предвид трайния интерес на Калоян Симеонов към тематиката на международните валутно-финансовите отношения. Разглеждам този труд като успешна поредна крачка в богатата научна и практическа дейност на доц. Калоян Симеонов.

3. Приноси

Дисертационният труд на Калоян Симеонов е пионерско изследване на банковия съюз в ЕС в българската научна литература. Дисертацията представлява едновременно научно изследване и практически полезен труд. Тя надгражда предишни научни приноси на автора в сферата на икономическия и паричен съюз и е един сериозен и задълбочен труд. В представената докторска дисертация оценявам високо стремежа на автора да бъде максимално изчерпателен по всички въпроси, отнасящи се до темата. Той не поставя никакви самоограничения, а напротив проявява стремеж да анализира подробно и задълбочено всички възможни ъгли и пресечни точки на

различните аспекти на изследвания въпрос. Извършена е огромна, систематична и професионална работа при създаването на този труд, което прави чест на автора.

Авторът демонстрира задълбочени познания по темата, интерпретира фактите, и критично ги осмисля, обосновава тезите си напълно аргументирано и професионално. Целият труд е доказателство за творческа зрялост и професионална компетентност, за наличието на собствено виждане по разглежданите въпроси, за критически поглед и анализаторски принос.

Оценявам положително дисертационния труд, който в своята цялост представлява принос към научните и научно приложните изследвания по темата. Бих искала специално да подчертая приносния характер на седма глава, в която подробно са изследвани всички възможни аспекти на присъединяването на България към банковия съюз още преди членството в еврозоната. Изследването се основава на конкретни данни за българската икономика, състояние на финансовия сектор, политическите процеси в страната.

Приемам напълно посочените от автора приноси. За разлика от обемистия и изчерпателен труд, формулирането на приносите е твърде скромно и пестеливо, но макар и кратко, дава представа за основните заслуги на автора в областта на изследването на мястото на банковия съюз в изграждането на „истински“ икономически и паричен съюз, връзката му с фискалния съюз, подробното и критично анализиране на всеки елемент на банковия съюз и т.н. Задълбочено са изследвани предпоставките за изграждането на банковия съюз и ролята на кризата за тяхното нарастване. Заслуга на автора е не само разкриването на особеностите на отделните стълбове на банковия съюз, а и представянето им като единен механизъм. Приносен характер имат и анализите на предимствата, недостатъците и предизвикателствата от участие в банковия съюз на държавите извън еврозоната.

Бих искала да обърна внимание на публикуваната монография със същото заглавие, чието представяне в Аулата на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ предизвика голям интерес не само сред научните среди, а сред практиците икономисти и финансисти, които изказаха своите поздравления за публикацията. Посочвам този факт, защото той потвърждава не само високото качество на осъщественото научно изследване, но и неговата неоспорима практическа стойност. Това доказва, че дисертацията на Калоян Симеонов не е самоцелно научно творение, а научно-приложният характер на труда го прави още по-ценен.

Няма да пропусна и факта, че представянето на този труд за присъждане на научната степен „доктор на науките“ разбира се е заслуга на автора, но и успех за катедра „Европеистика“, която насърчи колегата Калоян Симеонов след обсъждането и публикуването на неговата монография в поредицата „Библиотека Европейски изследвания“ да работи по подготовката на докторска дисертация като му бяха дадени конкретни препоръки и насоки. Той положи усилия да се съобрази с тях и да подготви дисертационен труд с безспорни качества. След обсъждането на дисертационния труд от високо компетентен разширен катедрен съвет Калоян Симеонов е отчел добросъвестно направените бележки и препоръки, от което трудът е спечелил.

4. Заключение

Представеният дисертационен труд, отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България и на Правилника за прилагането му, както и на допълнителните изисквания на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ за придобиване на научна степен „доктор на науките“. Представен е завършен изследователски труд на много високо равнище, в който е осъществено комплексно научно-теоретично и научно-практическо изследване с приносен характер на значима, актуална и неизследвана тема.

Оценявайки високо представения дисертационен труд “Създаване на банков съюз в Европейския съюз”, както и безспорната компетентност и професионализъм на автора, неговия практически опит като експерт и международен консултант, изследователските му постижения и преподавателската практика, убедено подкрепям вземането на решение от научното жури за присъждане на научна степен “Доктор на политическите науки” на доцент д-р Калоян Симеонов.

28.04.2016г.

Проф. д-р Ингрид Шикова